Streda 20. januára 2021

P9_TA(2021)0013

Vykonávanie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa za rok 2020

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. januára 2021 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa za rok 2020 (2020/2207(INI))

(2021/C 456/08)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Lisabonskú zmluvu,

— so zreteľom na závery Európskej rady z 20. decembra 2013, 26. júna 2015, 15. decembra 2016, 22. júna 2017, 28. júna 2018, zo 14. decembra 2018, z 20. júna 2019, 12. decembra 2019 a 21. júla 2020,

— so zreteľom na závery Rady o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike z 25. novembra 2013, 18. novembra 2014, 18. mája 2015, 27. júna 2016, zo 14. novembra 2016, z 18. mája 2017, zo 17. júla 2017, z 25. júna 2018, zo 17. júna 2019 a 17. júna 2020,

— so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o prijatí Dohody o civilnej SBOP,

— so zreteľom na závery Rady z 10. decembra 2018 o ženách, mieri a bezpečnosti,

— so zreteľom na závery Rady z 19. júna 2017 o rámci pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé kybernetické činnosti,

— so zreteľom na závery Rady zo 7. júna 2018 o mládeži, mieri a bezpečnosti a z 5. júna 2020 o mládeži v rámci vonkajšej činnosti,

— so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/797 zo 17. mája 2019 o reštriktívnych opatreniach proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty [1],

— so zreteľom na závery Rady z 10. decembra 2019 o komplementárnom úsilí zameranom na zvyšovanie odolnosti a boj proti hybridným hrozbám,

— so zreteľom na dokument s názvom Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, ktorý 28. júna 2016 predstavila podpredsedníčka Európskej komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

— so zreteľom na spoločné oznámenie Európskemu parlamentu a Rade z 28. marca 2018 o akčnom pláne vojenskej mobility (JOIN(2018)0005),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenia predsedov Európskej rady a Komisie a generálneho tajomníka NATO z 8. júla 2016 a 12. júla 2018,

— so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,

— so zreteľom na Helsinský záverečný akt Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z roku 1975,

— so zreteľom na spoločný súbor 42 návrhov schválených Radou EÚ a Radou NATO 6. decembra 2016 a na správy o pokroku zo 14. júna a z 5. decembra 2017 o ich vykonávaní, ako aj na nový súbor 32 návrhov, ktoré obe rady schválili 5. decembra 2017,

[1] Ú. v. EÚ L 129 I, 17.5.2019, s. 13.

— so zreteľom na piatu správu o pokroku zo 16. júna 2020 vo vykonávaní spoločného súboru návrhov schválených na samitoch EÚ a NATO 6. decembra 2016 a 5. decembra 2017,

— so zreteľom na obrovský vplyv odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ na potenciálne obranné spôsobilosti EÚ, keďže Spojené kráľovstvo je jednou z najúčinnejších európskych vojenských mocností,

— so zreteľom na nelegálnu inváziu na Krym a jeho anexiu Ruskom,

— so zreteľom na porušovanie vzdušného priestoru a námorných hraníc členských štátov zo strany Ruska,

— so zreteľom na posilnenie hospodárskej a vojenskej prítomnosti Číny v stredomorských a afrických krajinách,

— so zreteľom na hrozbu domáceho a zahraničného terorizmu, ktorú predstavujú najmä skupiny ako ISIS,

— so zreteľom na nové technológie ako umelá inteligencia, vesmírne spôsobilosti a kvantová výpočtová technika, ktoré sú novými príležitosťami pre ľudstvo, ale prinášajú aj nové výzvy v oblasti obrany a zahraničnej politiky, ktoré si vyžadujú jasnú stratégiu a konsenzus medzi spojencami,

— so zreteľom na druhú správu o pokroku dosiahnutom vo vykonávaní priorít EÚ a OSN v období 2019 – 2021 v oblasti mierových operácií a krízového riadenia,

— so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN 3212(1974), 32/15(1977), 33/15(1978), 34/30(1979) a 37/253 (1983),

— so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov (BR OSN) 353(1974), 361(1975), 367 (1975), 458(1979), 541(1983), 550(1984), 649(1990), 716(1991), 750(1992), 774(1992), 789(1992), 889 (1993), 939(1994), 1032(1995), 1062(1996), 1250(1999), 2009(2011), 2095(2013) a 2174(2014),

— so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a s osobitným zreteľom na cieľ udržateľného rozvoja č. 16, ktorým sa stanovuje presadzovanie mierovej a inkluzívnej spoločnosti v záujme udržateľného rozvoja,

— so zreteľom na publikáciu OSN z júna 2018 s názvom Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti: program pre odzbrojenie,

— so zreteľom na preskúmanie Európskeho dvora audítorov č. 09/2019 o európskej obrane,

— so zreteľom na svoje uznesenia zo 14. decembra 2016 ([2]), z 13. decembra 2017 ([3]), 12. decembra 2018 ([4]) a 15. januára 2020 ([5]) o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2018 o vzťahoch EÚ – NATO ([6]),

— so zreteľom na svoje odporúčania Rade a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP/PK) k príprave procesu hodnotenia Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) v roku 2020, ku kontrole jadrových zbraní a k možnostiam jadrového odzbrojenia,

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o vývoze zbraní: vykonávanie spoločnej pozície 2008/944/SZBP ([7]),

---

([2]) Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 50.
([3]) Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 36.
([4]) Ú. v. EÚ C 388, 13.11.2020, s. 91.
([5]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0008.
([6]) Ú. v. EÚ C 28, 27.1.2020, s. 49.
([7]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0224.

Streda 20. januára 2021

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. februára 2019 o budúcnosti zmluvy INF a jej vplyve na Európsku úniu ([8]),

— so zreteľom na svoju pozíciu z 18. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond ([9]),

— so zreteľom na svoje odporúčanie Rade k rozhodnutiu o zriadení Európskeho mierového nástroja ([10]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2018 o autonómnych zbraňových systémoch ([11]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 23. júla 2020 o záveroch z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady 17. až 21. júla 2020 ([12]),

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0265/2020),

1. pripomína ambíciu EÚ stať sa globálnym aktérom mieru a bezpečnosti a požaduje, aby sa prostredníctvom svojich činností a politík usilovala o udržiavanie medzinárodného mieru, bezpečnosti, účinného multilateralizmu, spolupráce, globálnej stability a o aktívnu podporu medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, medzinárodného práva, ľudských práv a demokracie, a to v súlade so zásadami a hodnotami Charty OSN a cieľmi uvedenými v článku 21 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ);

2. zdôrazňuje, že vzhľadom na súčasné, narastajúce mnohostranné hrozby pre globálnu, regionálnu a národnú bezpečnosť a stabilitu, ktorým EÚ čelí vo vysoko multipolárnom a nepredvídateľnom prostredí s asertívnejšími a konkurenčnejšími globálnymi a regionálnymi mocnosťami a meniacimi sa spojenectvami, len prostredníctvom spoločnej váhy silnejšej a jednotnejšej Európskej únie a jej členských štátov a v úzkej spolupráci s podobne zmýšľajúcimi demokraciami budú mať európski aktéri potenciál rozvíjať silnejšiu spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku (SBOP) s cieľom zohrávať významnú úlohu na medzinárodnej scéne v novom geopolitickom prostredí a prispievať k mieru, ľudskej bezpečnosti, udržateľnému rozvoju, prosperite, slobode, dodržiavaniu základných práv a hodnôt a k demokracii;

3. konštatuje, že trvalé zhoršovanie strategického prostredia v Európskej únii priamo alebo nepriamo ovplyvňuje bezpečnosť jej členských štátov a jej občanov; zdôrazňuje, že v tomto nestabilnom a nepredvídateľnom prostredí Únia a členské štáty spoločne zohrávajú väčšiu úlohu pri zaisťovaní bezpečnosti svojich členských štátov, občanov a hodnôt voči mnohostranným hrozbám, rizikám a výzvam;

4. berie na vedomie cieľ Európskej únie rozvíjať európsku strategickú autonómiu, ktorá je ambíciou založenou na schopnosti Únie nezávisle posúdiť krízovú situáciu a prijímať samostatné rozhodnutia, ako aj na jej schopnosti konať samostatne, keď si to okolnosti vyžadujú, s cieľom obhajovať jej záujmy a hodnoty pri plnom rešpektovaní spojenectiev a strategických partnerov a pri dodržiavaní zásady komplementárnosti s NATO;

5. v tejto súvislosti vyzýva VP/PK a Radu, aby poskytli spoločné formálne vymedzenie strategickej autonómie a aby veľmi jasne vymedzili jej ciele, prostriedky a zdroje na vykonávanie; považuje schopnosť konať samostatne za dôležitý prostriedok na to, aby EÚ posilnila svoju mnohostrannú činnosť, znížila jej zraniteľnosť voči vonkajším hrozbám a bola spoľahlivejším partnerom v multilaterálnom poriadku založenom na pravidlách;

6. domnieva sa, že pandémia ochorenia COVID-19 preukázala zraniteľnosť EÚ a jej závislosť od tretích krajín; zdôrazňuje preto ešte dôležitejšiu potrebu zintenzívniť úsilie EÚ o strategickú autonómiu v tejto súvislosti;

7. berie na vedomie, že vo vykonávaní SBOP sa dosiahol určitý pokrok; víta skutočnosť, že EÚ je aj naďalej odhodlaná posilniť svoju globálnu prítomnosť a schopnosť konať ako aktér, ktorý podporuje a zaisťuje globálnu bezpečnosť prostredníctvom svojich misií a operácií, s cieľom dosiahnuť udržateľný mier, stabilitu, bezpečnosť a prosperitu a aktívne prispievať k prekonávaniu a riešeniu konfliktov na celom svete, najmä v susedstve EÚ;

([8]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0130.
([9]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0430
([10]) Prijaté texty, P8_TA(2019)0330.
([11]) Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 86.
([12]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0206.

8. víta oznámenie VP/PK, že do konca roku 2020 bude predložená analýza spoločných hrozieb a výziev, ktorá poskytne základ pre politické diskusie s členskými štátmi a pre vypracovanie Strategického kompasu; konštatuje, že Strategický kompas zlepší a usmerní vykonávanie úrovne ambícií EÚ, ako bola stanovená v roku 2016, a najneskôr do roku 2022 vymedzí strategický prístup, konkrétne zámery a ciele v rámci štyroch kľúčových oblastí: krízové riadenie, odolnosť, spôsobilosti a partnerstvá; zdôrazňuje, že je to potrebné, keďže EÚ musí vypracovať ilustračné scenáre pre vojenské a civilné zásahy a dobre sa pripraviť na operačnej a politickej úrovni; dúfa, že Strategický kompas ako prvý krok k rozvoju nezávislej operačnej kapacity EÚ pripraví cestu k harmonizovanejšej strategickej kultúre, a tým uľahčí rozhodovanie Únie;

9. zvažuje, že v súlade s našimi demokratickými inštitucionálnymi zásadami predloží svoje vlastné správy a odporúčania týkajúce sa kľúčových oblastí Strategického kompasu s cieľom poskytnúť parlamentné pripomienky a usmernenia;

10. zdôrazňuje primárny geopolitický význam udržateľnej regionálnej stability, bezpečnosti a prosperity pre Úniu a predchádzanie destabilizačným procesom v jej východnom aj južnom susedstve a v Arktíde; zdôrazňuje kľúčovú úlohu operácií EUFOR Althea a EULEX Kosovo pri podpore stability a bezpečnosti zvyšovaním odolnosti krajín a podporou budovania kapacít v regióne so strategickým významom pre EÚ; víta rozšírenie mandátov misií EULEX Kosovo a EUAM Ukraine a opakovane zdôrazňuje význam angažovanosti SBOP na západnom Balkáne a vo východnom susedstve; nabáda na preskúmanie prebiehajúcej misie SBOP EUAM Ukraine s cieľom určiť, ako môže ďalej podporovať bezpečnosť Ukrajiny;

11. poukazuje na skutočnosť, že nestabilita v európskom južnom susedstve, najmä v regiónoch Sahel, západná Afrika a Africký roh, má napokon negatívny účinok presahovania najmä na južné susedstvo EÚ, a preto predstavuje priamu výzvu pre naše riadenie európskych vonkajších hraníc;

12. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vojenské sily Ruskej federácie aj naďalej okupujú veľké časti Ukrajiny a Gruzínska, čo je v rozpore s medzinárodným právom, a že sú naďalej prítomné v Moldavskej republike a že Rusko naďalej destabilizuje mier a bezpečnosť v regióne; vyjadruje znepokojenie nad bezprecedentným rozsahom štátom podporovaných dezinformačných kampaní vo východnom susedstve; naďalej odsudzuje vojenský zásah Ruska a jeho nezákonnú anexiu Krymského polostrova a udržiavanie zmrazeného konfliktu v Moldavsku; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti treba vystupovať jednotne, pokiaľ ide o politiku EÚ;

13. víta ukončenie nepriateľských akcií v Náhornom Karabachu a v jeho okolí; so znepokojením zdôrazňuje vojenské zapojenie tretích krajín do konfliktu, a najmä destabilizačnú úlohu a zasahovanie Turecka; požaduje medzinárodné vyšetrenie údajnej prítomnosti zahraničných bojovníkov a používania kazetovej munície a fosforových bômb; vyzýva Európsku úniu a medzinárodné orgány, aby zabezpečili, že vojnové zločiny v Náhornom Karabachu a používanie zakázaných zbraní v konflikte v Náhornom Karabachu nezostanú nepotrestané; trvá na tom, že je nutné umožniť humanitárnu pomoc, bezodkladne pristúpiť k výmene väzňov a obetí a že je potrebné zachovať kultúrne dedičstvo Náhorného Karabachu;

14. vyjadruje vážne znepokojenie nad nedávnymi eskaláciami napätia v niektorých potenciálnych ohniskách napätia v indicko-tichomorskom regióne, ako sú sporné hranice medzi Indiou a Čínou, Východočínske a Juhočínske more a Taiwanský prieliv, vrátane čoraz provokatívnejších vojenských manévrov Číny zameraných na Taiwan; vyzýva všetky dotknuté strany, aby vyriešili svoje rozdiely mierovými prostriedkami s cieľom deeskalovať napätie a zdržať sa podnikania jednostranných krokov na zmenu súčasného stavu; zdôrazňuje význam mierového rozvoja v oblasti Taiwanského prielivu s cieľom zachovať mier, stabilitu a prosperitu pre Čínu a Taiwan, ako aj v ázijsko-tichomorskom regióne, ktorý má pre záujmy EÚ naďalej rozhodujúci význam; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prehodnotili svoju politiku spolupráce s Taiwanom a pracovali s medzinárodnými podobne zmýšľajúcimi partnermi s cieľom chrániť demokratický Taiwan pred zahraničnými hrozbami; vyjadruje znepokojenie nad dezinformačnou kampaňou, ktorú začali zlomyseľné tretie krajiny s cieľom narušiť úsilie demokracií v indicko-tichomorskom regióne vrátane Taiwanu v boji proti pandémii ochorenia COVID-19; žiada EÚ a jej členské štáty, aby podporovali zmysluplné a pragmatické zapojenie Taiwanu ako pozorovateľa do zasadnutí, mechanizmov a činností Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) s cieľom spoločne bojovať proti globálnej kríze v oblasti verejného zdravia;

15. je mimoriadne znepokojený nezákonnými činnosťami a hrozbami vojenských akcií Turecka proti členským štátom vo východnom Stredozemí a dôrazne ich odsudzuje; so znepokojením konštatuje, že jednostranné opatrenia Turecka napriek úsiliu o deeskaláciu porušujú medzinárodné právo a priamo ovplyvňujú zvrchovanosť niektorých členských štátov;

opätovne zdôrazňuje, že Únia je pripravená použiť všetky nástroje a možnosti, ktoré má k dispozícii, a to aj v súlade s článkom 29 Zmluvy o EÚ a článkom 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), na ochranu svojich záujmov a záujmov svojich členských štátov; pripomína nedávne závery Rady o východnom Stredozemí a požaduje novú komplexnú stratégiu EÚ – Turecko;

16. zdôrazňuje, že prístup k bezpečnej pitnej vode môže viesť k vážnym konfliktom; zdôrazňuje, že Európska únia musí vytvoriť politickú stratégiu na uľahčenie riešení v týchto oblastiach s vysokým destabilizačným potenciálom a zároveň nabádať krajiny nachádzajúce sa v najdôležitejších oblastiach konfliktov súvisiacich s vodou, aby podpísali Helsinský dohovor o vode z roku 1992, ktorý bol dokončený v New Yorku v roku 1997 a ktorý sa týka ochrany a využívania cezhraničných vodných ciest a medzinárodných jazier;

Konsolidácia ambícií Európskej únie: posilnenie efektívnosti misií a operácií v rámci SBOP v nepredvídateľnom a destabilizovanom prostredí

17. domnieva sa, že SBOP je založená najmä na schopnosti Únie nasadzovať civilné a vojenské misie a operácie v krízových situáciách, ktoré majú vplyv na bezpečnosť Únie a jej členských štátov alebo si vyžadujú medzinárodnú intervenciu v súlade s medzinárodným právom a s Chartou a rezolúciami OSN; konštatuje, že Únia má v súčasnosti rozmiestnených jedenásť civilných a šesť vojenských misií a operácií, pričom v druhom prípade ide o tri výkonné misie (ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI, EUFOR ALTHEA) a tri nevýkonné misie (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUTM RCA); pripomína, že cieľom mandátov misií SBOP je okrem iného podporiť reformu bezpečnostného sektora, presadzovať reformu súdnictva a posilniť vojenský a policajný výcvik; odporúča pravidelné riadne hodnotenie misií a operácií s cieľom určiť, kde by sa mohla ešte viac posilniť ich účinnosť; zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa misie nasadzovali rýchlejšie, pružnejšie a konzistentnejšie;

18. konštatuje, že nanešťastie ešte stále chýba politická ochota niektorých členských štátov zúčastňovať sa na misiách a operáciách SBOP výrazným a dôveryhodným spôsobom; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť misie a operácie, a to tak z hľadiska ľudských zdrojov, ako aj z hľadiska mandátov; vyzýva členské štáty, aby zvýšili príspevok síl a prostriedkov ku všetkým misiám a operáciám SBOP a riešili najmä existujúce nedostatky, keďže otázka financovania misií a operácií SBOP je kľúčová pre ich udržateľnosť, najmä v čase krízy a je aj problémom potenciálneho rastúceho napätia a konfliktov; zdôrazňuje, že rozpočet SBOP by sa nemal oslabovať;

19. zdôrazňuje, že účasť žien na misiách SBOP prispieva k účinnosti misií a zvyšuje dôveryhodnosť EÚ ako zástancu rovnakých práv pre mužov a ženy na celom svete; požaduje zmysluplné začlenenie hľadiska rodovej rovnosti do formulovania SBOP, najmä zabezpečením lepšej rodovej rovnováhy medzi zamestnancami a vedením misií a operácií SBOP a poskytovaním osobitnej odbornej prípravy pre nasadený personál; víta skutočnosť, že vo všetkých civilných misiách SBOP bol vymenovaný poradca pre rodové otázky, a vyzýva, aby sa takýto poradca vymenoval aj vo vojenských misách SBOP; nabáda členské štáty, aby navrhli ženy ako kandidátky na existujúce voľné miesta; žiada, aby bol všetok nasadený vojenský a civilný personál EÚ dostatočne vyškolený v oblasti rodovej rovnosti a vykonávania rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o to, ako začleniť rodové hľadisko do svojich úloh; vyjadruje poľutovanie nad tým, že počet žien pôsobiacich v misiách SBOP a najmä vo vojenských operáciách je stále veľmi nízky; naliehavo vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby presadzovala potrebu konkrétneho cieľa a politického záväzku zvyšovať počet žien v úniových misiách a operáciách krízového riadenia; naliehavo vyzýva členské štáty, aby preskúmali spôsoby, ako posilniť politiky prijímania a udržania zamestnancov a podporovať účasť žien v misiách na budovanie a zachovanie mieru; zdôrazňuje, že je potrebné začleniť do rozpočtu EÚ nový riadok, z ktorého by sa financovala funkcia poradcov pre rodové otázky v rámci vojenských misií SBOP;

20. zdôrazňuje globálny záväzok Únie v regióne Sahel a v Africkom rohu prostredníctvom šiestich civilných (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) a vojenských (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED Irini) misií;

21. konštatuje, že vojenské operácie SBOP sú čoraz častejšie zamerané na výcvik ozbrojených síl (napr. výcvikové misie EÚ) bez výkonného rozmeru; domnieva sa, že bez toho, aby to malo vplyv na nevýkonný rozmer týchto misií, by sa mal mandát posilniť, aby sa európskym poradcom umožnilo čo najbližšie miestu nasadenia kontrolovať, či boli výcvikové programy vykonané dobre a či sú plne v súlade so skutočnými operačnými potrebami miestnych ozbrojených síl;

poznamenáva, že by to umožnilo aj lepšiu prevenciu nesprávneho riadenia a prípadov zneužívania pri nasadení vycvičených síl v teréne; zdôrazňuje, že to platí najmä v prípade EUTM Mali, kde sa ozbrojené sily Mali nasadzujú vo veľmi odlišných a náročných oblastiach, čo si vyžaduje dohľad nad tým, ako sa európsky výcvik v súčasnosti realizuje;

22. zdôrazňuje, že len v niekoľkých misiách SBOP sa poskytuje odborná príprava v oblasti sexuálneho a rodovo motivovaného obťažovania, a vyzýva ESVČ a členské štáty, aby poskytovali povinnú odbornú prípravu s cieľom bojovať proti takémuto obťažovaniu vo všetkých misiách a operáciách a aby zabezpečili účinnú ochranu obetí a oznamovateľov; žiada, aby sa zaktualizovali modernizované všeobecné normy správania pre misie a operácie SBOP tak, aby sa do nich zahrnula zásada nulovej tolerancie nečinnosti vedúcich a riadiacich predstaviteľov EÚ v súvislosti so sexuálnym a rodovo motivovaným násilím;

23. víta závery Rady z 12. októbra 2020 o operácii EUFOR ALTHEA a pripravenosť pokračovať v mandáte operácie s cieľom podporovať orgány Bosny a Hercegoviny pri udržiavaní bezpečného a chráneného prostredia na základe obnoveného povolenia OSN; uznáva výzvy, ktoré prináša pandémia ochorenia COVID-19, a oceňuje pracovníkov misií za to, že počas tejto pandémie misie zostávajú plne funkčné;

24. pripomína, že bezpečnostná situácia v Somálsku je veľmi znepokojujúca a že je faktorom destabilizácie v celom Africkom rohu aj mimo neho; v tomto smere sa domnieva, že posilnenie EUTM Somalia, pokiaľ ide o schopnosť poskytovať veliteľským štruktúram poradenstvo, by umožnilo významne ovplyvniť vykonávanie operácií v rámci mnohostranného systému vojenskej pomoci;

25. podporuje úsilie týkajúce sa procesu regionalizácie, ktorý sa začal prostredníctvom útvaru pre regionálne poradenstvo a koordináciu (RACC) a rozhodnutím Rady z 12. februára 2019 o tom, že proces vstúpi do svojej druhej etapy, čím sa posilňuje regionálny prístup EÚ v regióne Sahel, a to najmä v rámci EUTM Mali rozšírením jej rozsahu pôsobnosti na krajiny skupiny G5 Sahel s cieľom zlepšiť účinnosť a operatívnosť činnosti EÚ cez hranice krajín skupiny G5 Sahel a podporovať cezhraničnú spoluprácu, čím sa zefektívni práca misií EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger a EUTM Mali; žiada jej premenovanie na EUTM Sahel; konštatuje, že konzistentnosť a bezpečnostná spolupráca s africkými krajinami má zásadný význam pre dosiahnutie stability a dlhodobého rozvoja kontinentu; zastáva názor, že regionalizácia prístupu SBOP v regióne Sahel je dôležitá, ale vyžaduje si jasnejšiu organizáciu už existujúcich civilných a vojenských misií SBOP, miestnych aktérov a iných medzinárodných organizácií (napr. mierová misia Organizácie Spojených národov MINUSMA a operácia Barkhane vedená francúzskou armádou), s cieľom zabezpečiť operačnú synergiu a koordinované úsilie na úrovni Únie;

26. vyjadruje znepokojenie nad prebiehajúcou dezinformačnou kampaňou proti EÚ v Stredoafrickej republike; vyzýva VP/PK, aby prijal opatrenia s cieľom účinne identifikovať pôvod dezinformačnej kampane a bojovať proti takýmto útokom; víta spustenie misie EUAM RCA s cieľom podporiť reformu bezpečnostného sektora Stredoafrickej republiky a rozšírenie mandátu misie EUTM RCA; domnieva sa, že Únia musí rýchlo a účinne zlepšiť svoje kapacity v oblasti dodávok vybavenia nad rámec výcviku poskytovaného misiami EUCAP a EUTM; konštatuje, že zriadením Európskeho mierového nástroja by sa zabezpečil komplexný prístup k budovaniu kapacít síl našich partnerov; zdôrazňuje, že asertívne, prítomné a aktívne subjekty, ktoré nemajú nevyhnutne rovnaké etické zásady ako Únia a jej členské štáty, vypĺňajú medzeru v oblasti kapacít a poskytujú týmto silám vybavenie, a to bez dodržiavania zásad právneho štátu a medzinárodných noriem;

27. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zhoršením bezpečnostnej a humanitárnej situácie v regióne Sahel, kde terorizmus vyvíja zvýšený tlak na krajiny skupiny G5 Sahel a ich susedstvo, čo zhoršuje miestne politické, etnické a náboženské napätie; zdôrazňuje význam podpory poskytovanej v tomto smere misiami a operáciami EÚ v regióne Sahel; pripomína, že je nevyhnutné zachovať dlhodobé investície medzinárodného spoločenstva s cieľom usilovať o bezpečnosť a stabilitu v Mali a v regióne Sahel; víta obnovenie činnosti misií a operácií EÚ v Mali;

28. volá po novom prístupe na operačnej úrovni k reforme bezpečnostného sektora, bezpečnostnej pomoci a budovaniu vojenských kapacít, ktorý zahŕňa ponaučenia získané najmä v Mali a ktorý kladie dôraz na a) demokratickú kontrolu všetkých bezpečnostných síl vrátane ozbrojených síl, b) demokratickú a transparentnú správu tohto sektora, c) systematické monitorovanie úplného a striktného dodržiavania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva všetkými aktérmi a d) jasné mechanizmy pozastavenia alebo zrušenia v prípade beztrestnosti a pokračujúceho porušovania;

29. berie na vedomie zlepšenú úroveň koordinácie medzi civilnými a vojenskými misiami v troch krajinách: Mali, Stredoafrickej republike a Somálsku; víta koordinované úsilie misie EÚ na budovanie kapacít v Somálsku (EUCAP Somalia) a EUTM Somalia pri pomáhaní s operačným zbližovaním medzi somálskou políciou a somálskou armádou v oslobodených oblastiach pod vplyvom skupiny aš-Šabáb; zdôrazňuje, že integrovaný prístup nástrojov, rozpočtových nástrojov a aktérov v rámci misií EUAM CAR a EUTM CAR by sa mal v prípade potreby zopakovať v iných misiách a operáciách SBOP;

30. víta začatie operácie EUNAVFOR MED Irini, ktorej cieľom je prispieť k udržateľnému mieru, bezpečnosti a stabilite podporou vykonávania zbrojného embarga na Líbyu v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2526 (2020), podporou výcviku líbyjskej pobrežnej stráže a narušenia obchodovania s ľuďmi; osobitne naliehavo vyzýva členské štáty, aby urýchlene pridelili spravodajské, sledovacie, prieskumné, pohotovostné námorné prostriedky potrebné na posilnenie schopností operácie Irini, ktoré boli dosiaľ obmedzené, a nabáda na užšiu spoluprácu s prebiehajúcou námornou operáciou NATO Sea Guardian, ako aj na spoluprácu s regionálnymi partnermi; pripomína medzinárodné záväzky týkajúce sa pátrania a záchrany na mori; vyzýva VP/PK, aby v tejto oblasti plne využíval prostriedky EÚ, najmä satelitné centrum EÚ a spravodajské centrum EÚ; víta prebiehajúci pokrok dosiahnutý pri stabilizácii situácie v Líbyi a vyzýva EÚ, aby prevzala aktívnu úlohu v procese mediácie s cieľom prispieť k vytvoreniu potrebných základov pre mierovú, stabilnú a demokratickú Líbyu;

31. berie na vedomie rozhodnutie Rady z 20. júna 2020 predĺžiť mandáty troch civilných misií v rámci SBOP: pomocnej misie Európskej únie pre integrované riadenie hraníc v Líbyi (EUBAM Líbya), pomocnej hraničnej misie Európskej únie na hraničnom priechode v Rafahu (EUBAM Rafah) a policajnej misie Európskej únie na palestínskych územiach (EUPOL COPPS);

32. požaduje ďalší rozvoj a posilnenie civilno-vojenských rozhodovacích štruktúr EÚ a jej štruktúr velenia a riadenia, pričom treba zaručiť, aby vojenské a civilné štruktúry velenia zostali oddelené;

33. konštatuje, že strategické preskúmanie útvaru pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (MPCC) sa má začať v roku 2020; vzhľadom na vplyv tohto preskúmania na plánovanie, velenie a riadenie vojenských misií a operácií vyzýva VP/PK, aby včas a priebežne informoval Európsky parlament o dostupných a zvolených možnostiach; opakuje, že EÚ potrebuje stálu a plnohodnotnú vojenskú Štruktúru velenia, aby mohla konať autonómne, a preto vyzýva Radu, aby takúto štruktúru zaviedla;

34. berie na vedomie celkový pokrok a úsilie vyvinuté v oblasti vykonávania paktu o civilnej SBOP, ktorý sa zameriava na zvýšenie spôsobilosti, efektívnosti, flexibility a pohotovosti civilnej SBOP na vnútroštátnej úrovni, a to vypracúvaním a vykonávaním vnútroštátnych vykonávacích plánov na zvýšenie národných príspevkov do civilnej SBOP, ako aj na úrovni EÚ, a to vypracovaním spoločného akčného plánu; požaduje plnú implementáciu Dohody o civilnej SBOP do začiatku leta 2023; berie na vedomie výzvy v oblasti spôsobilostí, ktorým čelí civilná SBOP, pokiaľ ide o dostupnosť dostatočného počtu príslušníkov polície, sudcov, prokurátorov a iných odborníkov z oblasti justície a z civilného bezpečnostného sektora; domnieva sa, že EÚ musí pokračovať v komplexnom posúdení civilných misií EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia a EUAM RCA, a to z hľadiska mandátu, rozpočtu a ľudských zdrojov, aby boli plne funkčné a účinné; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili podrobné ročné preskúmanie, v ktorom sa zhodnotí pokrok dosiahnutý pri vykonávaní paktu o civilnej SBOP; vyzýva všetky príslušné subjekty, aby zintenzívnili spoluprácu a posilňovali synergie medzi civilnými a vojenskými misiami nasadenými na rovnakom mieste, najmä so zreteľom na mobilitu a bezpečnú digitálnu infraštruktúru; víta vytvorenie Centra excelentnosti v oblasti civilného krízového riadenia, ktoré bolo otvorené v septembri 2020, a nabáda členské štáty, aby sa aktívne podieľali na jeho práci;

35. oceňuje kontinuitu a zachovanie prítomnosti misií a operácií SBOP, aj napriek veľmi náročnej situácii a negatívnemu vplyvu spôsobeným pandémiou ochorenia COVID-19; naliehavo žiada, aby sa rozpočet, zdroje, plánovanie a vybavenie misií a operácií SBOP hodnotili a upravili na základe skúseností získaných v boji proti ochoreniu COVID-19, s cieľom zabezpečiť, aby sa zachovala operačná účinnosť; zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ zvážila, čo by sa ešte mohlo urobiť na minimalizovanie a riadenie rizika infikovania zamestnancov; vyjadruje vážne znepokojenie nad negatívnym zosilňujúcim vplyvom pandémie ochorenia COVID-19 na existujúce krízy a domnieva sa, že je nevyhnutné, aby EÚ zabránila tomu, aby

pandémia ochorenia COVID-19 zničila mnohoročný pokrok v budovaní mieru; je znepokojený vlnou dezinformácií, najmä pokiaľ ide o misie a operácie SBOP v čase pandémie ochorenia COVID-19; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ posilnila svoje strategické komunikačné nástroje a verejnú diplomaciu, najmä v krajinách, kde pôsobia misie a operácie SBOP;

36. uznáva príspevok civilných a vojenských misií SBOP pri udržiavaní mieru a stability a pri posilňovaní medzinárodnej bezpečnosti a podpore tretích krajín v boji proti terorizmu; naliehavo vyzýva EÚ, aby rozšírila svoje inštitucionálne kapacity pre predchádzanie konfliktov a mediáciu; požaduje aktívnejší prístup k riešeniu dlhotrvajúcich konfliktov v bezprostrednom susedstve EÚ; žiada o uplatňovanie prístupov citlivých na konflikty a zameraných na ľudí, ktoré stavajú ľudskú bezpečnosť a práva do centra záujmu EÚ;

37. vyjadruje presvedčenie, že Únia by mala sústrediť svoje úsilie na misie a operácie s najväčšou pridanou hodnotou; uvítal by preto zváženie relevantnosti a efektívnosti niektorých misií;

38. vyzýva na zavedenie a vykonávanie navrhovaného Európskeho mierového nástroja zameraného na zvýšenie účinnosti misií EÚ, podporu jej partnerov a prispievanie k mierovým operáciám; zdôrazňuje, že z tohto nástroja by sa financovala časť nákladov na obranné činnosti EÚ vrátane spoločných nákladov na vojenské operácie SBOP a nákladov na budovanie vojenských kapacít partnerov v krajinách, v ktorých EÚ zasahuje, a preto by nástroj mal mať dostatočne veľký rozpočet na účinné riešenie súčasných výziev súvisiacich s odbornou prípravou, operáciami, misiami, projektmi a vojenským vybavením vrátane zbraní, munície a dopravy, a to v plnom súlade s ôsmimi kritériami spoločnej pozície, medzinárodnými ľudskými právami a humanitárnym právom a s účinnými ustanoveniami o transparentnosti uvedenými v odporúčaní z 28. marca 2019 o zriadení Európskeho mierového nástroja; pripomína, že je potrebné vykonať komplexné ex ante posúdenia rizík a dôkladne monitorovať využívanie prijímajúcimi krajinami, najmä v regiónoch postihnutých vysokou nestálosťou politického prostredia a veľkou priepustnosťou štátnych hraníc, a zaviesť potrebné záruky na úrovni EÚ, aby sa zabránilo nadobúdaniu týchto zbraní teroristickými skupinami a inými škodlivými aktérmi;

39. víta oznámenie v správe o stave Únie z roku 2020 o zámere vypracovať spoločné oznámenie o strategickom prístupe k podpore odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie bývalých bojovníkov v roku 2021 ako včasnú revíziu koncepcie EÚ na podporu odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie (DDR) z roku 2006; zdôrazňuje význam reformy sektora bezpečnosti ako priority najmä pre naše civilné misie SBOP, ktorých hlavným cieľom by malo byť vykonávanie prístupu založeného na bezpečnosti ľudí; zdôrazňuje, že nový strategický prístup k DDR musí zabezpečiť súlad medzi nástrojmi SBOP a rozvojovou pomocou EÚ;

Rozvoj efektívnych spôsobilostí SBOP

40. víta iniciatívy EÚ na rozvíjanie spôsobilostí, ako sú CARD, stála štruktúrovaná spolupráca (PESCO) a budúci Európsky obranný fond a programy, ktoré mu predchádzali – prípravná akcia pre výskum v oblasti obrany a Program rozvoja európskeho obranného priemyslu –, ktoré môžu prispieť k väčšej súdržnosti, koordinácii a interoperabilite pri vykonávaní SBOP a pripraviť cestu k plneniu tzv. petersberských úloh, ako aj k upevňovaniu solidarity, súdržnosti a odolnosti a strategickej autonómie Únie;

41. uznáva, že integrácia väčšieho počtu členských štátov do iniciatív EÚ v oblasti rozvíjania spôsobilostí a ich zmysluplné zapojenie do veľkých európskych obranných projektov, ktoré sa v súčasnosti realizujú na takmer výhradne bilaterálnom základe (t. j. FCAS a MGCS), majú zásadný význam pre úspech európskeho integračného procesu v oblasti obrany a predstavovali by jasnú pridanú hodnotu k európskemu úsiliu zameranému na posilnenú spoluprácu, integráciu v oblasti obrany a interoperabilitu v prospech misií a operácií SBOP;

42. konštatuje, že je nevyhnutné posilniť súdržnosť, inkluzívnosť, koordináciu a konzistentnosť všetkých nástrojov v oblasti obranného plánovania a nástrojov a iniciatív rozvoja spôsobilostí, aby vytvorili zmysluplné synergie a vzájomné posilnenie, zabránili duplicite, zabezpečili efektívne a strategické využívanie zdrojov, zabezpečili interoperabilitu a uľahčili rýchle nasadenie;

43. vyzýva členské štáty, aby zvýšili svoje výdavky na obranu a zamerali sa na cieľ vo výške 2 % HDP;

44. víta dohodu, ktorá sa dosiahla v súvislosti s nariadením o Európskom obrannom fonde, a požaduje urýchlené prijatie a vytvorenie Európskeho obranného fondu, ktorý sa bude zaoberať spoločne dohodnutými prioritami v oblasti rozvíjania obranných spôsobilostí vo vzdušnej, pozemnej, námornej a kybernetickej oblasti, čím podporí schopnosť EÚ pôsobiť ako globálny aktér, ktorý prispieva k medzinárodnej bezpečnosti a ju zaisťuje; vyzýva členské štáty, Radu a Komisiu, aby poskytli primerané finančné prostriedky pre Európsky obranný fond a zamerali sa na štrukturálne projekty s vysokou pridanou hodnotou, a tým uľahčili priemyselnú spoluprácu medzi členskými štátmi a upevnili silnú európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu (EDTIB), posilnili technické, priemyselné a strategické spôsobilosti s cieľom posilniť schopnosť EÚ samostatne vyrábať a disponovať vojenskými spôsobilosťami a zachovať európsku technologickú autonómiu z dlhodobého hľadiska; podporuje iniciatívy v oblasti obrannej spôsobilosti s cieľom uľahčiť zapojenie malých a stredných podnikov;

45. zdôrazňuje, že výskum v oblasti obrany má veľmi citlivú a strategickú povahu a že je potrebné regulovať prístup subjektov kontrolovaných tretími stranami, ktoré nie sú z EÚ, k projektom financovaným z Európskeho obranného fondu, aby bol v súlade s ambíciou strategickej autonómie EÚ; zdôrazňuje, že účasť tretích krajín na Európskom obrannom fonde by v niektorých konkrétnych a výnimočných prípadoch, v rámci ktorých určitým projektom poskytuje pridanú hodnotu, mala prebiehať na základe skutočnej reciprocity, nemala by ohrozovať ciele Európskeho obranného fondu a musí byť v prísne monitorovanom súlade s pravidlami stanovenými v návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond (COM(2018)0476), ako je zachovanie duševného vlastníctva v rámci EÚ;

46. víta vykonanie strategického preskúmania prvej fázy PESCO do konca roku 2020 vrátane prehľadu o pokroku programu a určenia ustanovení potrebných na zefektívnenie PESCO a posilnenia jej zamerania na ciele; považuje PESCO za nástroj, ktorý prispieva k posilneniu udržateľnej a efektívnej spolupráce a integrácie EÚ v oblasti obrany zlepšovaním obranných spôsobilostí a interoperability zúčastnených členských štátov, najmä pokiaľ ide o dostupnosť, flexibilitu a schopnosť nasadenia síl; pripomína, že projekty PESCO by mali pomôcť maximalizovať účinnosť výdavkov na obranu; domnieva sa, že PESCO by sa mala využívať ako doplnkový nástroj na dosiahnutie cieľov EÚ a mala by prispievať k cieľom NATO; víta nedávne prijatie rozhodnutia o zapojení tretích krajín do PESCO, ale poznamenáva, že každé takéto výnimočné zapojenie do individuálnych projektov PESCO musí členským štátom EÚ a projektom priniesť pridanú hodnotu a prispieť k posilneniu PESCO a SBOP a k splneniu náročnejších záväzkov, a to za veľmi prísnych politických, vecných a právnych podmienok, a musí sa uskutočňovať na základe zavedenej a účinnej reciprocity;

47. vyzýva zúčastnené členské štáty, aby preukázali plnú politickú angažovanosť, úsilie a strategické ambície, poskytli potrebné zdroje a splnili ambiciózne a záväzné spoločné záväzky, na ktorých sa dohodli, a zároveň aby zabezpečili hmatateľný pokrok pri rýchlom a účinnom vykonávaní súčasných projektov PESCO; zdôrazňuje, že projekty v prvej vlne sú najmä projekty v oblasti budovania kapacít, do ktorých je zapojených čo najviac členských štátov, a že inkluzívna povaha projektov PESCO by nemala viesť zúčastnené členské štáty k tomu, aby oslabovali svoje ambície; vyjadruje znepokojenie nad tým, že medzery v spôsobilostiach a kritické nedostatky identifikované procesom hlavného cieľa prostredníctvom plánu rozvoja spôsobilostí (CDP) a koordinovaného výročného preskúmania v oblasti obrany (CARD) sa primerane alebo úplne neriešia, pokiaľ ide o vedenie úspešných vojenských operácií; odporúča, aby sa vykonalo preskúmanie 47 súčasných projektov PESCO s cieľom overiť dosiahnutý pokrok a určiť projekty, ktoré by sa mohli zoskupiť, podľa uváženia zúčastnených členských štátov; nabáda zúčastnené členské štáty, aby sa zamerali na projekty PESCO, ktoré prinášajú skutočnú pridanú hodnotu s operačnejším zameraním, vzájomne prospešným prínosom a strategickými faktormi pre Úniu, a na projekty so strategickým rozmerom, ktoré riešia budúce bezpečnostné hrozby; dôrazne nabáda členské štáty, aby v rámci reformy systému bojových skupín EÚ preskúmali možnosti, ako ho zaradiť do PESCO, s cieľom zvýšiť jeho operačnú kapacitu, modularitu a pružnosť zavedením stálych mnohonárodných jednotiek určených na plnenie vojenských úloh, ako sa uvádza v článku 43 Zmluvy o EÚ, a posilniť schopnosť EÚ vykonávať rozsiahle operácie krízového riadenia;

Posilnenie spolupráce so strategickými partnermi

48. víta pokrok, ktorý sa od spoločného vyhlásenia vo Varšave v roku 2016 dosiahol v rámci spolupráce medzi EÚ a NATO; oceňuje pokrok dosiahnutý pri vykonávaní spoločného súboru návrhov z roku 2016 a roku 2017, najmä pokiaľ ide o zintenzívnenie politického dialógu medzi EÚ a NATO na všetkých úrovniach, ako aj štruktúrovaný dialóg o vojenskej

mobilite, úsilie o zabezpečenie väčšej súdržnosti medzi príslušnými procesmi plánovania obrany a užšiu spoluprácu v oblasti kybernetickej bezpečnosti a obrany a v boji proti hybridným hrozbám a dezinformačným kampaniam; berie na vedomie úroveň spolupráce medzi NATO a EÚ pri pomoci civilným orgánom pri obmedzovaní a zastavení šírenia pandémie ochorenia COVID-19; vyzýva EÚ a NATO, aby aj naďalej posilňovali vzájomnú spoluprácu, a to aj medzi misiami a operáciami, a prehlbovali svoje strategické partnerstvo; zdôrazňuje význam ďalšieho posilňovania partnerstva medzi EÚ a NATO v oblasti vojenskej mobility; zdôrazňuje význam organizovania a vykonávania spoločnej odbornej prípravy a výcviku medzi európskymi ozbrojenými silami, ako aj súbežných a koordinovaných cvičení EÚ – NATO;

49. v tejto súvislosti víta operáciu Atlantické odhodlanie (Atlantic Resolve) a zvýšenú predsunutú vojenskú prítomnosť NATO na európskom kontinente a uznáva význam jednotiek NATO v úsilí o odradenie Ruska od ďalšej agresie a poskytnutie kľúčovej podpory v prípade konfliktu;

50. pripomína, že NATO aj naďalej zostáva základom pre kolektívnu obranu členských štátov, ktoré sú zároveň členmi Organizácie Severoatlantickej zmluvy, ako sa výslovne uznáva v ZFEÚ; zastáva názor, že spolupráca medzi Úniou a NATO by mala byť komplementárna a mala by v plnej miere zohľadňovať osobitosti a úlohy obidvoch inštitúcií a nemala by zbytočne duplikovať či nahrádzať štruktúry; pripomína, že spolupráca v oblasti obrany je jedným z pilierov transatlantickej spolupráce a je naďalej prvoradá pre vzájomnú bezpečnosť spojeneckých a partnerských krajín, a preto opätovne zdôrazňuje potrebu pevnejších vzťahov; pripomína, že v súlade so zásadou „jednotného súboru síl“ nepredstavuje rozvoj obranných spôsobilostí EÚ konkurenčnú hrozbu pre Alianciu, ale bude prínosom pre krajiny, ktoré sú stranami SBOP i NATO; a že účinnejšia spolupráca v oblasti bezpečnosti a obrany EÚ by sa mala považovať za faktor, ktorý posilňuje európsky pilier NATO, a za skutočnosť, že EÚ sa vo väčšej miere podieľa na zaisťovaní vlastnej bezpečnosti; zastáva názor, že iniciatívy v oblasti spôsobilostí by mali zabezpečiť interoperabilitu so spojencami a uľahčiť rýchle nasadenie; so znepokojením konštatuje niektoré rozdiely oslabili solidaritu tejto aliancie po tureckých krokoch vo východnom Stredozemí;

51. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť postavenie EÚ ako aktéra, ktorý zaisťuje námornú bezpečnosť, a že je potrebné posilniť odolnosť EÚ a členských štátov voči krízovým situáciám v ich teritoriálnych vodách a dôležitosť súdržnej námornej stratégie zameranej na boj proti nelegálnym námorným neštátnym subjektom; domnieva sa, že je potrebné harmonizovať pravidlá intervencie, normy vybavenia a posilniť odbornú prípravu zamestnancov s cieľom vykonávať koordinované a jednotné opatrenia v európskych a medzinárodných operáciách alebo v prípade námorných kríz, udalostí a mimoriadnych udalostí; zdôrazňuje potrebu spolupráce medzi EÚ a NATO s cieľom dosiahnuť spoločný účinný prístup k hrozbám v oblasti námornej bezpečnosti, ako je cezhraničná a organizovaná trestná činnosť vrátane sietí organizovanej trestnej činnosti, ktoré uľahčujú obchodovanie s ľuďmi, zbraňami a drogami, pašeráctvo a námorné pirátstvo;

52. dôrazne podporuje strategické partnerstvo medzi EÚ a OSN v oblasti krízového riadenia a civilných, policajných a vojenských mierových operácií; víta pokrok dosiahnutý pri vykonávaní ôsmich spoločne stanovených a dohodnutých priorít EÚ a OSN pre mierové operácie a krízové riadenie na roky 2019 – 2021; naliehavo žiada členské štáty, aby viac prispievali k mierovej činnosti OSN, a vyzýva inštitúcie EÚ, aby boli v tejto súvislosti nápomocné; konštatuje, že sa dosiahol určitý pokrok, pokiaľ ide o posilnenie spolupráce medzi misiami a operáciami v teréne – najmä podpísaním rámcovej dohody medzi EÚ a OSN 29. septembra 2020 o poskytovaní vzájomnej podpory v súvislosti s ich príslušnými misiami a operáciami v teréne –, program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť – ktorý prispieva k vykonávaniu akčného plánu EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť –, predchádzanie konfliktom, ako aj pokrok na politickej a strategickej úrovni; žiada EÚ a OSN, aby preskúmali ďalšie možnosti užšej spolupráce, najmä na spoločných miestach operácií, a to v oblastiach zahŕňajúcich prechodné plány pre misie, podporné opatrenia v tejto oblasti, výmeny informácií mimo oblastí misií a pohotovostné plány v súvislosti s ochorením COVID-19, ako aj v oblasti klímy a obrany;

53. opätovne potvrdzuje, že Spojené kráľovstvo zostáva napriek brexitu blízkym strategickým partnerom EÚ a jej členských štátov a že je nevyhnutné zachovať silnú, úzku spoluprácu v oblasti bezpečnosti a obrany medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, keďže EÚ i Spojené kráľovstvo majú rovnaké strategické prostredie a čelia rovnakým hrozbám pre ich mier a bezpečnosť; nabáda Spojené kráľovstvo, aby sa zúčastňovalo na misiách a operáciách SBOP, operáciách krízového riadenia, rozvoji obranných spôsobilostí, v príslušných agentúrach Únie, ako aj na projektoch v rámci PESCO, a to pri rešpektovaní rozhodovacej autonómie EÚ, zvrchovanosti Spojeného kráľovstva, zásady vyvážených práv a povinností, na základe účinnej reciprocity a vrátane spravodlivého a primeraného finančného príspevku; berie na vedomie stiahnutie sa Spojeného kráľovstva z misií a operácií SBOP 31. decembra 2020; požaduje zavedenie rýchlych postupov nahrádzania s cieľom zabezpečiť kontinuitu misií a operácií SBOP, v ktorých mali nasadení britskí pracovníci významnú úlohu;

Streda 20. januára 2021

54. žiada EÚ, aby naďalej užšie spolupracovala s existujúcimi regionálnymi silami, ako sú Africká únia, ECOWAS, Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) a Arktická rada, a s podobne zmýšľajúcimi krajinami, ktoré nie sú členmi NATO;

55. požaduje systematickejšie vykonávanie rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, keďže uplynulo 20 rokov od jej prijatia, a žiada posilnenie programu EÚ zameraného na ženy, mier a bezpečnosť; požaduje zmysluplné začlenenie hľadiska rodovej rovnosti do formulovania SBOP, najmä zabezpečením lepšej rodovej rovnováhy medzi zamestnancami a vedením misií a operácií SBOP a poskytovaním osobitnej odbornej prípravy pre nasadený personál;

56. požaduje vykonávanie rezolúcie BR OSN č. 2250 o mládeži, mieri a bezpečnosti (YPS) a zmysluplné začleňovanie mladých ľudí a ich perspektív do analýz konfliktov, ktoré tvoria základ podpory poskytovanej misiami a operáciami SBOP; požaduje opatrenia EÚ s cieľom posilniť príležitosti na zmysluplnú účasť mladých ľudí na udržiavaní a podpore mieru a bezpečnosti;

57. vyzýva EÚ, aby riešila pretrvávajúce a narastajúce hrozby pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a zakročila proti pašovaniu kultúrnych artefaktov, najmä v konfliktných oblastiach; poznamenáva, že ak oberieme spoločnosti o ich kultúrne dedičstvo a historické korene, stanú sa zraniteľnejšie voči radikalizácii a náchylnejšie prijať globálne džihádistické ideológie; vyzýva EÚ, aby vypracovala rozsiahlu stratégiu proti takýmto hrozbám;

Zvyšovanie odolnosti a pripravenosti Únie

58. je znepokojený tým, že niektorí svetoví aktéri a čoraz väčší počet regionálnych aktérov úmyselne obchádzajú alebo sa snažia zničiť medzinárodný poriadok založený na pravidlách, multilateralizmus a hodnoty udržateľného mieru, prosperity a slobody, ktoré zodpovedajú základom, na ktorých je postavená Európska únia; konštatuje, že pandémia ochorenia COVID-19 odhalila novú globálnu nestabilitu a napätie a zosilnila existujúcu globálnu nestabilitu a napätie; zdôrazňuje, že pandémia posilnila verejnú podporu Únii, ktorá je menej závislá od zvyšku sveta, ktorá je lepšie chránená a schopná konať nezávisle; požaduje silnejšiu úlohu Európskej únie na medzinárodnej scéne, väčšiu európsku jednotu, solidaritu a odolnosť, súdržnejšiu zahraničnú politiku s účinným multilateralizmom ako ústredným prvkom; víta závery Rady z júna 2020, ktoré sa zasadzujú o silnú Európsku úniu, ktorá podporuje mier a bezpečnosť a chráni svojich občanov;

59. zdôrazňuje dôležitú úlohu ozbrojených síl počas pandémie ochorenia COVID-19 a víta vojenskú pomoc civilným orgánom, najmä pri rozmiestňovaní poľných nemocníc, preprave pacientov a dodávke a distribúcii vybavenia; domnieva sa, že tento cenný príspevok preukázal potrebu zhodnotiť získané ponaučenia s cieľom posilniť vojenské prostriedky a spôsobilosti členských štátov na podporu mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, hlavného nástroja riešenia núdzových situácií, ako aj na účely humanitárnej pomoci; ďalej sa domnieva, že na účinné riešenie zdravotných kríz je nevyhnutné pripraviť vojenský zdravotnícky personál členských štátov na rýchlu účasť; pripomína dôležitosť vzájomnej pomoci a solidarity v súlade s článkom 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ a článkom 222 ZFEÚ;

60. zdôrazňuje význam vojenskej mobility; domnieva sa, že je potrebné napredovať a uľahčiť plnú vojenskú mobilitu v celej Európe, a preto žiada zjednodušenie a harmonizáciu postupov, aby členské štáty mohli konať rýchlejšie, keďže vojenská mobilita je prospešná pri riadení civilných kríz; trvá na tom, že je dôležité mať k dispozícii primeraný rozpočet na projekty vojenskej mobility; víta skutočnosť, že projekt vojenskej mobility je súčasťou PESCO; trvá na potrebe vytvorenia európskych mechanizmov zameraných na uľahčenie cezhraničného využívania vojenských logistických spôsobilostí na riešenie takýchto núdzových situácií s cieľom umožniť lepšiu koordináciu, synergiu, solidaritu a podporu; trvá na tom, že podobná pomoc a solidarita v čase pandémie a podobnej krízy by sa mohla rozšíriť okrem iného aj na partnerské krajiny v bezprostrednom susedstve EÚ; zdôrazňuje potrebu zvýšiť pripravenosť EÚ v chemickej, biologickej, rádiologickej a jadrovej oblasti (CBRN) a súvisiace spôsobilosti; zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť monitorovanie a ochranu dôležitej a kritickej infraštruktúry, najmä podmorských internetových káblov z optických vlákien;

61. považuje za dôležité zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi politík EÚ s cieľom zabezpečiť, aby politiky EÚ konali smerom k dosiahnutiu spoločných cieľov zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane energetickej politiky EÚ;

62. považuje za nevyhnutné chrániť všetky slabé body Európskej únie, aby sa zabezpečila účinná spoločná obrana európskych občanov; so znepokojením berie na vedomie rastúcu militarizáciu Krymského polostrova a pokusy Ruskej federácie o destabilizáciu čiernomorského regiónu, pričom táto situácia viedla k tomu, že na samite NATO vo Walese v roku 2014 sa uznala zraniteľnosť krajín v susedstve Severoatlantickej aliancie na východe; vyzýva EÚ, aby uznala zraniteľnosť východoeurópskych členských štátov ako prostriedok posilňovania európskej obrany a aby spolu s NATO vypracovala komplexnú stratégiu na zabezpečenie a obranu krajín v susedstve na východe;

Aktívne predchádzanie hybridným hrozbám a boj proti nim

63. víta súbor priorít a usmernení prijatých na účely spolupráce EÚ v oblasti boja proti hybridným hrozbám a zvyšovania odolnosti voči týmto hrozbám vrátane boja proti dezinformáciám, hybridnej vojne, špionáži, falošným správam a propagande a zriadenie systému včasného varovania s cieľom uľahčiť spoluprácu so skupinou G7 a NATO; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby rozvíjali a posilňovali bezpečnosť svojich informačných a komunikačných systémov vrátane zabezpečených komunikačných kanálov; zdôrazňuje, že je dôležité a naliehavé, aby EÚ posilnila svoju strategickú komunikáciu a viac do nej investovala, a aby sa jej spôsobilosti stali odolnejšími, s cieľom riešiť každé zahraničné zasahovanie, ktoré ohrozuje jej demokratický systém, zvrchovanosť a občanov, a odrádzať od neho; zdôrazňuje dôležitú úlohu pracovnej skupiny East StratCom a uznáva dôležitú prácu, ktorá sa vykonáva v rámci projektu EU vs Disinfo, a vyzýva na dodatočnú rozpočtovú a politickú podporu s cieľom ďalej zlepšovať jej schopnosť bojovať proti dezinformáciám a informovať o opatreniach a politikách EÚ;

64. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby EÚ zaviedla spoľahlivú stratégiu odhaľovania a aktívneho boja proti agresívnym a zlomyseľným dezinformačným kampaniam proti nej, ktoré pochádzajú z tretích krajín a od neštátnych subjektov; zdôrazňuje, že je potrebné preskúmať mandát tímu ESVČ pre strategickú komunikáciu s cieľom riešiť zahraničné zasahovanie a zapojiť overovateľov faktov, výskumných pracovníkov, startupy a organizácie občianskej spoločnosti; trvá na tom, že je potrebné poskytnúť dostatočné personálne a finančné zdroje všetkým útvarom EÚ, ktoré sa zaoberajú zahraničnými zásahmi a dezinformáciami, s cieľom lepšie identifikovať, vyšetrovať a bojovať proti pokusom o zasahovanie do demokratických procesov EÚ alebo opatrení EÚ v zahraničí; zdôrazňuje význam spolupráce a pomoci partnerským krajinám, najmä v bezprostrednom susedstve EÚ, v ich úsilí o riešenie škodlivých zahraničných zásahov, najmä dezinformáciám a propagande, a boj proti nim, keďže v mnohých prípadoch sa takýmto konaním snažia odkloniť tieto krajiny od smerovania k demokratickým reformám a napádať európske hodnoty a ideály;

65. víta skutočnosť, že Rada prijala rozhodnutie, ktoré po prvýkrát umožňuje EÚ ukladať cielené reštriktívne opatrenia na odrádzanie od kybernetických útokov, ktoré predstavujú vonkajšiu hrozbu pre EÚ alebo jej členské štáty, ako aj od kybernetických útokov na tretie krajiny alebo medzinárodné organizácie, a na reakciu na ne, a ukladať sankcie osobám alebo subjektom zodpovedným za kybernetické útoky; zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť systém obmedzenia víz ako súčasť mechanizmu sankcií EÚ využitím postupov biometrických víz s cieľom obmedziť cestovanie subjektov, ktoré sú zapojené do hybridnej vojny, do EÚ pod falošnou identitou; zdôrazňuje naliehavú potrebu zvýšiť integráciu kybernetických aspektov do úniových systémov krízového riadenia; zdôrazňuje, že užšia spolupráca v oblasti predchádzania kybernetickým útokom a boja proti nim je v súčasnej dobe mimoriadnej zraniteľnosti nevyhnutná, aby sa zlepšila medzinárodná bezpečnosť a stabilita v rámci kybernetického priestoru; víta v tejto súvislosti značný pokrok, ktorý sa dosiahol vďaka projektu tímu rýchlej kybernetickej reakcie PESCO; v tejto súvislosti žiada o posilnenie podpory Agentúre Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA) a posilnenú koordináciu s Kooperatívnym centrom excelencie kybernetickej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy; požaduje väčšiu koordináciu EÚ, pokiaľ ide o spoločné pripisovanie zodpovednosti za škodlivé kybernetické incidenty, a požaduje aj užšiu spoluprácu s podobne zmýšľajúcimi medzinárodnými organizáciami a krajinami; je osobitne znepokojený neustálym odhaľovaním kybernetických útokov malého rozsahu, či zásahmi do kritických infraštruktúrnych systémov, ktoré sú nateraz nečinné, ale ktoré môžu mať veľký vplyv; naliehavo vyzýva členské štáty, aby na všetkých úrovniach posilnili svoje systémy kritickej infraštruktúry, ako je výroba elektrickej energie a strategická komunikácia;

66. uznáva rastúci význam kybernetických a automatizovaných spravodajských spôsobilostí a zdôrazňuje, že tieto spôsobilosti predstavujú hrozbu pre všetky členské štáty a inštitúcie EÚ; naliehavo vyzýva všetky inštitúcie EÚ a členské štáty, aby pokračovali v zlepšovaní svojich kybernetických a automatizovaných technológií, a ďalej nabáda na spoluprácu v oblasti tohto technologického pokroku;

67. zdôrazňuje význam osvojenia si kvantových výpočtových spôsobilostí a zdôrazňuje potrebu zlepšenia spolupráce medzi EÚ a USA v tejto oblasti, a to s cieľom zaistiť, aby sa kvantová výpočtová technika realizovala najprv medzi partnermi s veľmi dobrými vzťahmi, ktorí podporujú rovnaké ciele;

68. berie na vedomie rastúci význam bezpečnosti vesmírneho priestoru a satelitov; vyzdvihuje úlohu Satelitného strediska Európskej únie a poveruje túto agentúru, aby vypracovala analýzu bezpečnosti a nedostatkov satelitov EÚ a členských štátov, pokiaľ ide o odolnosť voči vesmírnemu odpadu, kybernetickým útokom a priamym útokom riadenými strelami, a aby o tom podala správu;

Prostriedky pre Európsku úniu na vykonávanie SBOP

69. zdôrazňuje, že primeraná úroveň finančných zdrojov, personálu a prostriedkov je nevyhnutná na zabezpečenie sily a schopnosti Únie podporovať mier a bezpečnosť v rámci jej hraníc a vo svete; vyzýva členské štáty, aby preukázali politickú vôľu zosúladiť európske ambície v oblasti obrany a plniť svoje záväzky;

70. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom ambícií Európskej rady v súvislosti s financovaním iniciatív v oblasti bezpečnosti a ochrany z viacročného finančného rámca (VFR); naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila a realizovala ambiciózny strategický pracovný program pre Európsky obranný fond (v oblasti výskumu aj v iných oblastiach) vytvorený na posilnenie spolupráce a cezhraničnej spolupráce v celej Únii a vojenskú mobilitu s cieľom pomôcť členským štátom konať rýchlejšie a účinnejšie vrátane financovania dopravnej infraštruktúry dvojakého použitia a zjednodušenia diplomatických povolení a colných pravidiel; žiada EÚ, aby vybudovala svoj vlastný systém protiraketovej obrany, ako aj integrovaný a viacúrovňový strategický systém protivzdušnej obrany, ktorý bude určený aj na boj proti nadzvukovým riadeným strelám; pripomína, že európski občania jasne a dôsledne vyzývali Úniu, aby posilnila svoju úlohu pri zabezpečovaní udržateľnej stability a bezpečnosti, čo je možné dosiahnuť iba pomocou potrebných finančných prostriedkov a ambiciózneho VFR v oblasti vonkajšej činnosti a obrany;

71. varuje pred rizikom nedostatočných ambícií, pokiaľ ide o financovanie iniciatív v oblasti európskej obrany z VFR, vrátane výrazných a nekoordinovaných škrtov vo vnútroštátnych rozpočtoch na obranu, ktoré sú dôsledkom krízy spôsobenej ochorením COVID-19; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty vyčlenili potrebné finančné zdroje na vnútroštátnej úrovni s cieľom umožniť Únii pôsobiť ako globálny aktér mieru; v tomto smere súhlasí s hodnotením Európskeho dvora audítorov, že „členské štáty EÚ ani zďaleka nedisponujú vojenskými spôsobilosťami, ktoré sú potrebné na dosiahnutie úrovne vojenských ambícií EÚ“;

72. pripomína, že zatiaľ čo sa spoločné európske projekty a iniciatívy v oblasti obrany zameriavajú na riešenie nedostatkov vo výskume a vývoji v oblasti obrany, zhromažďovania zdrojov a koordinácie úsilia, prevažnú časť obranných prostriedkov používaných na misie v rámci SBOP aj naďalej poskytujú členské štáty a je hradená z vnútroštátnych rozpočtov na obranu;

73. naliehavo vyzýva členské štáty, aby dodržiavali svoj formálny záväzok na úrovni Rady a prevzali zodpovednosť za svoje rozhodnutia na úrovni Rady o nasadzovaní civilných a vojenských misií tým, že Únii poskytnú potrebný personál a spôsobilosti na dosiahnutie jednohlasne odsúhlasených cieľov, a teda aj na plnenie svojho záväzku smerom k bezpečnejšej Európskej únii;

74. zdôrazňuje hodnotu medzinárodnej účasti na misiách a operáciách SBOP ako posilnenie európskych spôsobilostí a požaduje posilnené vykonávanie existujúcich rámcových dohôd o účasti, ktorými sa podporuje kolektívny charakter prínosu mieru a bezpečnosti;

75. berie na vedomie dôležitú prácu, ktorú vykonáva Satelitné stredisko Európskej únie, a zdôrazňuje, že Únia musí mať primerané zdroje v oblasti vesmírneho snímok a zhromažďovania spravodajských informácií; zdôrazňuje, že SatCen EÚ by malo mať prospech zo štrukturálnych finančných prostriedkov Únie, aby mohlo naďalej prispievať k činnosti Únie, najmä s cieľom poskytovať satelitné snímkovanie s vysokým rozlíšením na podporu misií a operácií SBOP;

Stanovenie ambiciózneho programu EÚ pre globálnu kontrolu zbraní, nešírenie zbraní a odzbrojenie

76. je znepokojený súčasnými hrozbami namierenými proti medzinárodným hodnotám a zásadám právneho štátu a možným ďalším narušením globálneho systému nešírenia zbraní a odzbrojenia; obáva sa, že nedodržiavanie hlavných zmlúv o kontrole zbraní, odstúpenie od nich alebo ich nepredĺženie by vážne poškodilo medzinárodné režimy kontroly zbraní, ktoré desiatky rokov zabezpečovali stabilitu, narušilo by vzťahy medzi štátmi disponujúcimi jadrovými zbraňami, mohlo by priamo ohroziť európsku bezpečnosť, najmä pre absenciu noriem, ktoré regulujú a obmedzujú použitie taktických jadrových zbraní a jadrových zbraní krátkeho a stredného dosahu, a mohlo by viesť k novým pretekom v jadrovom zbrojení; zdôrazňuje naliehavú potrebu obnoviť cezhraničnú dôveru;

77. so znepokojením berie na vedomie normalizáciu nebezpečnej rétoriky, pokiaľ ide o použiteľnosť jadrových zbraní; opätovne potvrdzuje, že medzinárodný mier a bezpečnosť sa posilňujú vo svete, ktorý je oslobodený od existencie alebo šírenia jadrových zbraní, a že odzbrojenie znamená nielen zníženie počtu aktívnych hlavíc, ale aj obmedzenie vojenskej a politickej úlohy, ktorá sa prisudzuje tomuto druhu zbraní;

78. opätovne potvrdzuje svoju úplnú podporu záväzku EÚ a jej členských štátov uplatňovať Zmluvu o nešírení jadrových zbraní (NPT) ako základného prvku režimu v oblasti nešírenia jadrových zbraní a odzbrojenia; opakuje svoje výzvy na silnú spoločnú pozíciu EÚ pred konferenciou, na ktorej sa požaduje prijatie konkrétnych a účinných opatrení na 10. hodnotiacej konferencii NPT, ktoré sa stanú kľúčovým prvkami pri zachovávaní strategickej stability a pri predchádzaní novým pretekom v zbrojení;

79. opätovne vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že USA a Ruská federácia odstúpili od Zmluvy o likvidácii rakiet stredného a kratšieho doletu (INF); berie na vedomie zodpovednosť Ruska za neúspech zmluvy, pretože ju sústavne nedodržiavalo; vyjadruje poľutovanie nad tým, že zánik tejto zmluvy môže viesť k stupňovaniu napätia a zvýšeným jadrovým a vojenským hrozbám a rizikám, ako aj k ohrozeniu budúcich režimov v oblasti kontroly zbraní; zdôrazňuje, že je rozhodne proti novým pretekom v zbrojení medzi USA a Ruskou federáciou a proti jeho možným dôsledkom pre Európu, ako aj proti opätovnej militarizácii na európskej pôde; naliehavo vyzýva Radu a VP/PK, aby pod vedením EÚ začali iniciatívu s cieľom presadiť premenu zmluvy INF na mnohostrannú zmluvu;

80. pripomína, že účinné medzinárodné režimy kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia sú základným kameňom globálnej a európskej bezpečnosti a stability;

81. vyzýva USA a Ruskú federáciu, aby dosiahli ďalší pokrok v rokovaniach o predĺžení platnosti novej zmluvy START, ktorej platnosť uplynie vo februári 2021; je presvedčený, že predĺženie platnosti zmluvy by obom zmluvným stranám poskytlo dodatočný čas na pokračovanie v rokovaniach s cieľom prijať nový nástroj na kontrolu zbraní; požaduje okamžité zapojenie ďalších štátov, najmä Číny, do všetkých existujúcich zmlúv (ako sú nová zmluva START, INF a Zmluva o otvorenom nebi) alebo budúcich rokovaní o nástrojoch na kontrolu jadrových zbraní;

82. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rusko vykonáva záväzky vyplývajúce zo Zmluvy o otvorenom nebi selektívne; vyjadruje hlboké poľutovanie nad rozhodnutím USA odstúpiť od Zmluvy o otvorenom nebi – významného nástroja na kontrolu zbraní, ktorý prispieva k budovaniu dôvery a umožňuje malým štátom hodnotné spôsobilosti monitorovať a overovať vojenské aktivity svojich susedov; vyzýva ostatné zmluvné strany, aby pokračovali vo vykonávaní zmluvy a zároveň zabezpečili jej funkčnosť a účelnosť; vyzýva USA, aby zrušili svoje rozhodnutie o odstúpení od Zmluvy o otvorenom nebi;

83. víta finančný príspevok EÚ na projekty a činnosti Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW); víta skutočnosť, že Rada prijala horizontálny sankčný režim zameraný na riešenie rastúceho používania a šírenia chemických zbraní; odsudzuje nedávne použitie chemických zbraní a zastáva názor, že nedostatočná zodpovednosť za takéto incidenty oslabuje medzinárodné normy zakazujúce chemické zbrane; žiada EÚ, aby prevzala iniciatívu na riešenie otázky beztrestnosti pri používaní chemických zbraní a aby zvážila, ako posilniť OPCW s cieľom zabezpečiť rýchle a presné priradenie a účinné mechanizmy reakcie; žiada, aby EÚ pokračovala vo svojom úsilí zameranom na boj proti šíreniu a používaniu chemických zbraní, na podporu globálneho zákazu chemických zbraní stanoveného v Dohovore o chemických zbraniach (CWC);

84. vyjadruje vážne znepokojenie nad pokusom o atentát na popredného vodcu ruskej opozície Alexeja Navaľného použitím zakázanej nervovoparalytickej látky, ktorá sa podľa CWC považuje za chemickú zbraň a ako taká predstavuje závažné porušenie medzinárodných noriem; vyzýva na nezávislé medzinárodné vyšetrovanie udalostí; víta rozhodnutie Rady uložiť sankcie, aby sa voči osobám zodpovedným za otravu vyvodila zodpovednosť;

85. žiada VP/PK, aby predložil návrhy na prehĺbenie dostupných odborných znalostí v oblasti nešírenia a kontroly zbraní v EÚ a aby zaistil, že EÚ bude v rozvoji a posilňovaní globálneho úsilia o nešírenie a kontrolu zbraní založeného na pravidlách a pri vytváraní štruktúry v oblasti odzbrojenia zohrávať rozhodnú a konštruktívnu úlohu; v tejto súvislosti víta vymenovanie nového osobitného vyslanca pre odzbrojenie a nešírenie zbraní; uvedomuje si, že sú naliehavo potrebné nové medzinárodné dohody v oblasti kontroly zbraní; konštatuje, že v súvislosti so zastrašovaním jadrovými zbraňami môže vývoj nadzvukových riadených striel oslabiť zásady vzájomnej deštrukcie, a preto požaduje uzavretie celosvetovej zmluvy – ktorú by iniciovala EÚ – o kontrole zbraní, pokiaľ ide o používanie, dolet, rýchlosť, doktrínu, kontrolu jadrových hlavíc a umiestnenie systémov nadzvukových zbraní v blízkosti pobrežia;

86. opakuje, že sa plne zasadzuje o zachovanie účinných medzinárodných režimov kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia zbraní ako základného kameňa globálnej a európskej bezpečnosti; zdôrazňuje svoju plnú podporu práci Úradu OSN pre otázky odzbrojenia a programu OSN v oblasti odzbrojovania; pripomína svoj záväzok pokračovať vo vykonávaní politík zameraných na dosiahnutie pokroku pri znižovaní stavu všetkých jadrových arzenálov;

87. víta závery Rady o preskúmaní spoločnej pozície 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu ([13]); je pevne presvedčený, že keďže EÚ je v oblasti obrany čoraz ambicióznejšia, je potrebné dosiahnuť väčšiu konvergenciu, transparentnosť a konzistentnosť politík členských štátov v oblasti vývozu zbraní, ako aj posilniť verejný dohľad; vyzýva členské štáty, aby zosúladili svoje rôzne výklady spoločnej pozície a v plnej miere dodržiavali jej osem kritérií, a najmä dôsledne vykonávali štvrté kritérium týkajúce sa regionálnej stability a zastavili akýkoľvek vývoz vojenského vybavenia, ktoré by sa mohlo použiť voči iným členským štátom EÚ; víta úsilie vynaložené na zvýšenie transparentnosti a verejnej a parlamentnej kontroly v oblasti vývozu zbraní; vyzýva na spoločné úsilie na zlepšenie posúdení rizika, kontrol koncových používateľov a overovania po odoslaní;

88. naliehavo vyzýva členské štáty, aby dodržiavali Kódex Európskej únie pre vývoz zbraní; opätovne zdôrazňuje, že všetky členské štáty EÚ musia prísne uplatňovať pravidlá stanovené v spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP; pripomína, že členské štáty sa zaviazali k pevným národným pozíciám týkajúcim sa politiky vývozu zbraní do Turecka na základe ustanovení spoločnej pozície 2008/944/SZBP vrátane prísneho uplatňovania štvrtého kritéria týkajúceho sa regionálnej stability; opätovne vyzýva VP/PK, aby dovtedy, kým Turecko bude pokračovať vo svojich súčasných nezákonných, jednostranných opatreniach vo východnom Stredozemí, ktoré sú v rozpore so zvrchovanosťou ktoréhokoľvek členského štátu (najmä Grécka a Cypru) a s medzinárodným právom, a kým sa nezapojí do dialógu založeného na medzinárodnom práve, predložil v Rade iniciatívu, aby všetky členské štáty v súlade so spoločnou pozíciou zastavili vývoz všetkých druhov vojenského vybavenia vrátane zbraní, zbraní na tovar s dvojakým použitím a odborných znalostí do Turecka;

89. víta činnosti EÚ zamerané na presadzovanie všeobecného uplatňovania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami a vyzýva všetky hlavné krajiny vyvážajúce zbrane, aby ju čo najskôr podpísali a ratifikovali;

90. poznamenáva, že technologický vývoj v oblasti umelej inteligencie predstavuje nové etické výzvy; žiada, aby sa EÚ ujala vedenia v globálnom úsilí o vytvorenie komplexného regulačného rámca pre vývoj a používanie zbraní s cieľom zabezpečiť pri vývoji a používaní zbraní založených na umelej inteligencii účinnú ľudskú kontrolu kľúčových funkcií výberu cieľov a útoku na ciele; vyzýva VP/PK, členské štáty a Európsku radu, aby prijali spoločné stanovisko k autonómnym zbraňovým systémom, ktorým sa zabezpečí zmysluplná ľudská kontrola hlavných funkcií zbraňových systémov; trvá na začatí medzinárodných rokovaní o spoločnej definícii a rámci pre používanie zbraní s určitým stupňom autonómie a žiada prijatie právne záväzného nástroja, ktorým by sa zakázali smrtiace autonómne zbrane bez zmysluplnej ľudskej kontroly;

91. žiada EÚ, aby prevzala vedúcu úlohu v celosvetovom úsilí o vytvorenie komplexného a účinného globálneho systému kontroly zbraní týkajúceho sa šírenia technológie riadených striel a bezpilotných bojových dopravných prostriedkov;

Zabezpečenie demokratického dohľadu, legitimity a inkluzívneho zapojenia

92. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európsky parlament dôsledne riešil všetky otázky obrany; žiada o opätovné prehodnotenie a rozšírenie mandátu Podvýboru pre bezpečnosť a obranu s ohľadom na rastúci počet obranných iniciatív na úrovni EÚ a na vytvorenie GR Komisie pre obranný priemysel a vesmír;

93. víta pravidelnú výmenu názorov s VP/PK o otázkach SBOP a zároveň ho vyzýva, aby zabezpečil, že stanoviská Európskeho parlamentu sa náležite zohľadnia; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť pravidelné informačné stretnutia osobitných zástupcov EÚ, osobitných vyslancov a veliteľov misií a operácií; domnieva sa, že o strategickom plánovaní misií SBOP, zmenách ich mandátov a plánoch na ich ukončenie by sa malo vopred konzultovať s Európskym parlamentom; požaduje komplexné uplatňovanie článku 36 Zmluvy o EÚ;

94. zdôrazňuje potrebu rozvíjať stále užšiu spoluprácu s národnými parlamentmi v oblasti SBOP, aby sa zabezpečila väčšia zodpovednosť, transparentnosť a kontrola;

95. opakuje, že je dôležité zdokonaliť nástroje dostupné pre občiansku spoločnosť s cieľom zabezpečiť jej zmysluplné a výrazné zapájanie sa do formulovania politík v oblasti obrany, ako aj jej účinný dohľad;

([13]) Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

o

o o

96. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Európskej rade, Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, generálnemu tajomníkovi NATO, agentúram EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany a národným parlamentom členských štátov.